

**REGIJSKO SELEKCIJSKO TEKMOVANJE S PODROČJA
SLOVENŠČINE ZA CANKARJEVO PRIZNANJE
2023/2024**

NEVIDNI SVETОВI

1., 2. in 3. letnik – srednji poklicni programi

**Nejc Zaplotnik: *Pot*
Ivan Minatti: *Nekoga moraš imeti rad***

NAVODILA ZA PISANJE RAZLAGALNEGA SPISA

Čas pisanja: 90 minut

»ČUTIM, KAKOR DA NISEM OD TEGA SVETA ...«

(Nejc Zaplotnik, 2017: *Pot*. Mladinska knjiga: Ljubljana. Str. 54.)

Preberite besedili v prilogah.

Priloga 1

Tečem na bližnji grič nad Kranjem. Čudovit ritem sopihanja in korakov me žene po poti navzgor. Na vrhu stoji hotel, ki so ga spremenili v dom upokojencev. Z drsajočimi koraki se pomikajo sence zapuščenih ljudi in iščejo zgodnjo toploto pomladnega sonca. Ob ograji strumno stoji možiček, rdeče, vnete oči upira v daljavo: tam daleč se rišejo beli vrhovi Julijcev. Ne vem, verjetno stare oči ne vidijo daljnih gora, oslabeledo srce jih niti ne sluti. Toda odsotna zamaknjenost v daljavo, nepremični pogled v smeri mojega hrepenenja ustvari nevidno vez med menoj in možičkom. Še preden se zavem, zreva oba, prvi s spomini in drugi s hrepenenjem v srcu. Kakor da sem odrinil lesno spoznanja, sem stopil v svet zgubljenih obrazov, drsajočih korakov, skrivenčenih udov in rdečih oči. Kar sram me postane moje moči in mojega zdravja, mladosti in sanj, brezzobi obrazi pa mi s svojim vserazumevajočim nasmehom ponudijo roko. Ozrem se na drugo stran griča, tja, kjer se iz mesta vali dim in ropota industrija. Rodno mesto, ki ga ljubim, ki ga vedno iščem z vrhov, se mi zdi kakor mučilna jama, ki je skrivenčila telesa in umorila hrepenenja starcev in stark. Zdaj odmaknjeno zro v daljavo, ki jih pričakuje hladno in mirno. Tako se torej konča vsak boj, ljubezen, slava, bogastvo in vse, za kar mislimo, da so edine vrednote tega sveta: z nepremičnim pogledom v daljavo! Majhen starec, kosmatega obraza in živahnih oči, me poprosi za cigareto. Čeprav sem že davno nehal kaditi, sklenem, da bom vedno nesel cigarete s seboj, kadar bom tekkel sem gor.

(Nejc Zaplotnik, 2017: *Pot*. Mladinska knjiga: Ljubljana. Str. 174–175.)

OBRNITE LIST.

Priloga 2

Odkar vem zanjo

Odkar vem zanjo,
imajo dnevi modre oči
in vode barvo njenega krila.
Odkar vem zanjo,
veter šumi njen glas
in rože njene besede govore.

Tako rad imam te poletne oblake:
njene korake so spremljali,
ko je čez trave večerne prišla.

Tako rad imam te vrbe ob vodi,
zamišljene v tiho,
nežno pravljico o njej.
Nihče ne ve, kaj šepetajo.
Samo jaz.
In se smehljam.

Odkar vem zanjo,
sem kot avgustovska noč:
miren, poln zvezd in daljav.

(Ivan Minatti, 2013: *Nekoga moraš imeti rad*. Ljubljana: Mladinska knjiga. Str. 14.)

Povzemite obe besedili v prilogah in ju povežite z uvodno mislijo *Čutim, kakor da nisem od tega sveta* ... Razložite, kako razumete besedno zvezo *nevidna vez*.

Pojasnite, kako se v Zaplotnikovem delu in Minattijevih pesmih izražata veselje do življenja in ljubezen.

Presodite, katero besedilo iz prilog je za vas prepričljivejše. Pri tem se osredotočite na vsebino in jezikovne prvine ter svoje mnenje utemeljite.

Želimo Vam uspešno pisanje.